

Protokół z posiedzenia Rady Narodowego Instytutu Wolności

– Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Warszawa, 9 września 2024 roku

W dniu 9 września 2024 r. odbyło się piąte posiedzenie III kadencji Rady Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

W posiedzeniu udział wzięli:

1. Piotr Stec – Przewodniczący Rady NIW-CRSO;
2. Anna Czyżewska – Członkini Rady NIW-CRSO;
3. dr Ewa Gałka – Członkini Rady NIW-CRSO (online);
4. Agata Stafiej-Bartosik – Członkini Rady NIW-CRSO (online);
5. Iwona Żukiert – Członkini Rady NIW-CRSO;
6. dr hab. Marek Rymśza – Członek Rady NIW-CRSO;
7. Paweł Szewczyk – Członek Rady NIW-CRSO;
8. Monika Miłowska – Członkini Rady NIW-CRSO;
9. Michał Braun – Dyrektor NIW-CRSO;
10. Andrzej Rybus-Tołłoczko – Zastępca Dyrektora NIW-CRSO;
11. Adela Gąsiorowska – Zastępczyni Dyrektora NIW-CRSO;
12. Aneta Sędzikowska-Konecka – Główna Księgowa NIW-CRSO;
13. Oliwia Krawczyk – Pracownica NIW-CRSO.

Członkiniom i członkom Rady NIW-CRSO został przedstawiony następujący porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia, sprawy formalne, wyrażenie zgody na nagrywanie przebiegu posiedzenia oraz przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Rady III kadencji w dniu 29.07.2024 r.
3. Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu zmiany Regulaminu Organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
4. Omówienie projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok:

- Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok.
5. Omówienie projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok:
- Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok.
6. Rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego NIW-CRSO za 2024 i 2025 rok:
- Przyjęcie uchwały w sprawie zaopiniowania wyboru firmy audytorskiej na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego NIW-CRSO za 2024 i 2025 rok.
7. Sprawy różne.
8. Zamknięcie posiedzenia.

Ad 1.

Posiedzenie otworzył Pan Piotr Stec, Przewodniczący Rady Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Wszystkie członkinie i członkowie Rady NIW-CRSO wyrazili zgodę na nagrywanie przebiegu spotkania.

Pan Michał Braun, Dyrektor Instytutu, przedstawił Panią Adele Gąsiorowską, nowo powołaną Zastępczynię Dyrektora NIW-CRSO.

Ad 2.

Protokół z poprzedniego posiedzenia Rady w dniu 29.07.2024 r. został przyjęty przez Radę NIW-CRSO.

Ad 3.

Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko, Zastępca Dyrektora Instytutu, przedstawił projekt zmiany Regulaminu Organizacyjnego NIW-CRSO.

Zmiany mają polegać m.in. na zlikwidowaniu samodzielnego stanowiska ds. Systemu Obsługi Dotacji, oraz przekształceniu samodzielnego stanowiska ds. kontroli w Biuro Kontroli. Instytut otrzymał od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zgodę na dodatkowe etaty. Następną reformą jest połączenie Biura Komunikacji i Promocji z Biurem Badań i Analiz w Biuro Komunikacji i Analiz. Wiąże się to z likwidacją jednego stanowiska kierowniczego.

Przewodniczący Rady zapytał czy w związku z połączeniem biur jakieś zadania przestaną być realizowane lub zostaną włączone w zakres zadań. Pan Michał Braun, Dyrektor Instytutu, odpowiedział, że NIW nie planuje zmian w zakresie zadań, ale zastanawia się nad ich formą. Pani Monika Miłowska

zauważyła, że w przedstawionym dokumencie brakuje informacji o zadaniach, którymi zajmowało się Biuro Badań i Analiz, np. prowadzenie działalności badawczej, analitycznej i wydawniczej. Rada wspólnie podjęła decyzję, że zgłasza ZA, pod warunkiem, że do projektu Regulaminu zostanie dopisana część mówiąca wprost o zakresie zadań, którymi zajmowało się BBiA.

Przewodniczący poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie zaopiniowania projektu zmiany Regulaminu Organizacyjnego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W głosowaniu 7 osób było ZA, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Uchwała została przyjęta. Obecni podczas głosowania: 7 osób, głosowało 7 osób.

W dalszej części posiedzenia Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko zauważył, że pełen zakres zadań wcześniejszego Biura Badań i Analiz był wpisany od początku w projekt zmiany regulaminu, jednak nie został w pełni zaprezentowany na ekranie. Pan dr hab. Marek Rymśza zapytał, czy jasno zostało określone to, jakie stanowisko zajmuje się komunikacją, a jakie badaniami. Dyrektor Instytutu odpowiedział, że tak.

W związku z powyższym Pan Piotr Stec podjął decyzję o ponownym głosowaniu. W głosowaniu 8 osób było ZA, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Obecni podczas głosowania: 8 osób, głosowało 8 osób.

Ad 4.

Przewodniczący Rady przeszedł do kolejnego punktu agendy. Pani Aneta Sędzikowska-Konecka, Główna Księgowa NIW-CRSO, przedstawiła projekt planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok. Rada na chwilę przed posiedzeniem otrzymała korektę planu finansowego. NIW-CRSO zawnioskowało o zwiększenie środków na Korpus Solidarności o niemal 7 mln złotych, dotację celową (wydatki inwestycyjne) o 10 mln złotych i dotację podmiotową o ok. 730 tysięcy złotych. Rada Ministrów uwzględniła tylko wniosek o zwiększenie środków na dotację podmiotową, ale w wysokości ok. 300 tysięcy złotych.

Ponadto Instytut wnioskował o zwiększenie dotacji dla organizacji pozarządowych, w ramach Programu PROO o 17 mln złotych, w ramach Programu NOWEFIO o 24 mln złotych i dla nowego programu senioralnego o 20 mln złotych. Postulaty jednak nie zostały przyjęte, obecnie trwają negocjacje. W planie finansowym na rok 2025 łączna kwota przychodów planowana jest na poziomie ok. 259 mln złotych, dotacja z budżetu państwa w kwocie prawie 204 mln złotych. Na dotacje z budżetu państwa składa się dotacja podmiotowa, która wzrosła o 1 mln złotych i obecnie będzie wynosiła ok. 16 mln złotych. Wzrost jest spowodowany rosnącą inflacją i koniecznością zatrudnienia dodatkowych pracowników, w związku z zaleceniem Najwyższej Izby Kontroli.

Odnosnie programów NOWEFIO, PROO, PIR, PWRUL, MDS, RPWROP i FM dotacje zostają na tym samym poziomie co w roku 2024. Jedynie program Korpus Solidarności uległ zmniejszeniu, ponieważ w roku 2024 środki dotacji są na poziomie 23 mln złotych, a w roku 2025 kwota dotacji wynosi ok. 21 mln złotych. Jeśli Rada Ministrów uzna wnioskowane zwiększenie to dotacja programu będzie wynosiła 28 mln złotych, czyli będzie zwiększona o 5 mln w stosunku do roku poprzedniego.

Główna Księgowa dodała, że koszty planowane są na poziomie 259 mln złotych, w tym ok. 228 mln złotych na wydatki bieżące i majątkowe przeznaczone dla organizacji pozarządowych, beneficjentów programów.

Pan Piotr Stec zaznaczył, że KPRM zabiegał i będzie zabiegał o dodatkowe środki na dotacje w ramach programów Instytutu, ale póki co dostał jasną informację, że ok. 100 mld złotych zaciągniętego zadłużenia, będzie spłacane w ramach budżetu państwa.

Pani dr Ewa Gałka zasugerowała, aby NIW zastanowił się nad tym, jak zaplanować finansowanie, aby możliwa była realizacja działań przez projektodawców w pełnym zakresie w przypadku projektów trzyletnich także w roku środkowym, w którym obecnie mogą być pokrywane tylko podstawowe koszty. Organizacje zgłaszają, że podział kosztów na lata jest nieadekwatny do działań, które mogą realizować. Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko oraz Pani Aneta Sędzikowska-Konecka oznajmili, że wezmą zasygnalizowany problem pod uwagę.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie zaopiniowania projektu rocznego planu finansowego Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok. W głosowaniu 8 osób było ZA, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Obecni podczas głosowania: 8 osób, głosowało 8 osób.

Ad 5.

Pan Piotr Stec przeszedł do kolejnego punktu agendy. Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko przedstawił główne założenia projektu rocznego Planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok.

Dokument został przygotowany według wymagań Ministra Finansów, opisanych w rozporządzeniu dotyczącym rządowych agencji wykonawczych. Cele na 2025 rok to: wsparcie społeczeństwa obywatelskiego poprzez efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez wypracowanie i wdrożenie rozwiązań ułatwiających i zachęcających do systematycznego oraz stałego angażowania się obywateli w wolontariat, prowadzenie w formie elektronicznej wykazu organizacji mających status organizacji pożytku publicznego, prowadzenie ewaluacji programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz upowszechnianie informacji w środowisku organizacji pozarządowych oraz popularyzowanie efektów zrealizowanych działań w ramach programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Każdy punkt ma przypisane szczegółowe zadania i mierniki określające stopień realizacji celu.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie zaopiniowania projektu Planu działalności Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na 2025 rok. W głosowaniu 8 osób było ZA, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Obecni podczas głosowania: 8 osób, głosowało: 8 osób.

Ad 6.

Pan Piotr Stec przedstawił oferty firm audytorskich na badanie sprawozdania finansowego NIW-CRSO za lata 2024-2025. Oferty zostały przekazane Instytutowi przez Departament Społeczeństwa

Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie dokonania wyboru Wykonawcy. KPRM rekomenduje wybór firmy KPW Audytor Sp. z o. o, ze względu na najniższy koszt realizacji przedmiotu zamówienia. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady NIW-CRSO, Przewodnicząca Komitetu ds. Pożytku Publicznego dokona wyboru firmy. Przewodniczący Rady wspólnie z pozostałymi członkiniami i członkami podjął decyzję o rekomendacji firmy KPW Audytor Sp. z o. o.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie uchwałę w sprawie zaopiniowania wyboru firmy audytorskiej na przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego NIW-CRSO za 2024 i 2025 rok. W głosowaniu 7 osób było ZA, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Obecni podczas głosowania: 7 osób; głosowało: 7 osób.

Ad 7.

Pan Piotr Stec przeszedł do kolejnego punktu z agendy - Sprawy różne. Pan Michał Braun oznajmił, że do 30 września br. NIW-CRSO prowadzi konsultacje społeczne regulaminów konkursów w edycji 2025 Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 i Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Konkursy mają zostać ogłoszone w październiku br. Dyrektor Instytutu wspominał o kilku wydarzeniach, w których weźmie udział NIW. Przybliżył członkiniom i członkom Rady program dorocznej konferencji NIW-CRSO, która odbędzie się w dniach 5-6 listopada br. a także program Forum Wolontariatu, które planowane jest na pierwszą połowę grudnia.

Następnie Pani Monika Miłowska poruszyła temat funduszy dla organizacji pozarządowych, niosących w ostatnich dwóch latach pomoc humanitarną na terenie Polski. Organizacje realizujące programy psychologiczne, prawne czy żywnościowe mają wsparcie od rządu na poziomie od 0% do 10%, 90% to wsparcie od innych organizacji międzynarodowych. Działania organizacji niosących pomoc wpisują się w założenia systemu obrony cywilnej.

Przewodniczący Rady podzielił się informacją nt. prac włączających organizacje pozarządowe w ustawę o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Pan dr hab. Marek dodał, że jedna kwestia to rozwiązania systemowe z udziałem NGO dotyczące obrony cywilnej, ale druga kwestia to działalność programowa NIW. Akcje pomocowe na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy miały nie tylko wartość odpowiadającą na potrzeby ludności, ale także były doświadczeniem budowania społeczeństwa obywatelskiego. Dostrzeżenie ludzi, którzy cały czas niosą pomoc, jest bardzo ważne.

Pani Agata Stafiej-Bartosik powiedziała, że jeśli rząd nie posiada środków na wsparcie dla tych organizacji to należy się zastanowić nad innymi formami wsparcia, nawet symbolicznymi. NIW powinien odnieść się do poczynionego wysiłku i trwających wciąż działań pomocowych na rzecz uchodźców wojennych. Bierność Instytutu w tej kwestii, może niekorzystnie wpłynąć na jego wizerunek i odbiór w środowisku organizacji pozarządowych.

Pan Michał Braun powiedział, że NIW widzi ten problem, natomiast jest agencją wykonawczą rządu.

Pani Agata Stafiej-Bartosik dodała, że strategia komunikacji na kolejne lata jest strategią pozycji negocjacyjnej Instytutu również w kontekście budżetu.

Pan Piotr Stec poruszył temat zdalnego spotkania otwartego Rady z organizacjami pozarządowymi, które odbędzie się pod koniec września br.

Następnie Pani Adela Gąsiorowska, Zastępczyni Dyrektora NIW-CRSO, opowiedziała szczegółowo o procesie konsultacji społecznych Regulaminów konkursów w edycji 2025 Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 i Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Zastępczyni Dyrektora poinformowała również o wrześniowych seminariach wspomnianych konkursów i zmianach w ich regulaminach. Do już wprowadzonych zmian należą m.in.: dodanie procedury uzupełnienia braków formalnych przez beneficjenta na etapie oceny formalnej, w NOWEFIO usunięcie kryteriów literowych oraz oceny strategicznej. W PROO wprowadzenie limitów możliwej do uzyskania dotacji uzależnionych od stażu funkcjonowania organizacji i jej budżetu (najwyższa kwota przychodu z trzech ostatnich, zamkniętych lat), w ramach Priorytetu 1a PROO wydzielenie trzech ścieżek uzależnionych od stażu funkcjonowania organizacji i jej budżetu oraz zwiększenie maksymalnej dotacji w Priorytecie 5 PROO do 20.000 zł w każdej ścieżce.

Pani Anna Czyżewska zapytała czy będą publikowane protokoły z paneli ekspertów i komisji konkursowych, w kontekście jawności i transparentności działań. Pani Adela Gąsiorowska odpowiedziała, że to zależy czy znajduje się to w zaleceniach Najwyższej Izby Kontroli i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Dyrektor Instytutu poinformował, że niebawem w KPRM, odbędzie się spotkanie pełnomocników ds. społeczeństwa obywatelskiego wszystkich województw.

Pan Piotr Stec nawiązał do rekomendacji Rady w sprawie Komitetów Sterująco-Monitorujących Programów Instytutu. Rekomendacje składów Komitetów poszczególnych programów, zostały przekazane na ręce Przewodniczącej Komitetu ds. Pożytku Publicznego. W kilku przypadkach (PWRUL, MDS, PIR) podjęto decyzję o przeprowadzeniu naboru uzupełniającego, po którym Rada zarekomenduje brakujące osoby.

Ad 8.

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący Rady podziękował Dyrektorowi Instytutu oraz członkiniom i członkom Rady, po czym zamknął posiedzenie.

Protokół sporządziła Oliwia Krawczyk.